

Số: 189/TTr-UBND

Đồng Hới, ngày 03 tháng 5 năm 2024

TỜ TRÌNH

Về việc xin chủ trương chưa thực hiện sắp xếp đơn vị hành chính cấp xã giai đoạn 2023-2025

Kính gửi: Hội đồng nhân dân thành phố Đồng Hới

Căn cứ Nghị quyết 37-NQ/TW ngày 24/12/2018 của Bộ Chính trị về việc sắp xếp các ĐVHC cấp huyện và cấp xã; Kết luận số 48-KL/TW ngày 30/01/2023 của Bộ Chính trị về tiếp tục thực hiện sắp xếp đơn vị hành chính cấp huyện, cấp xã giai đoạn 2023-2030; Nghị quyết số 35/2023/UBTVQH15 ngày 12/7/2023 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về việc sắp xếp đơn vị hành chính cấp huyện, cấp xã giai đoạn 2023-2030; Quyết định số 2514/QĐ-UBND ngày 08/9/2023 của UBND tỉnh Quảng Bình về việc ban hành Kế hoạch thực hiện sắp xếp đơn vị hành chính cấp huyện, cấp xã tỉnh Quảng Bình giai đoạn 2023-2025; Công văn số 2291/BNV-CQĐP ngày 25/4/2024 của Bộ Nội vụ và Công văn số 764/UBND-NCVX ngày 26/4/2024 của UBND tỉnh Quảng Bình về một số lưu ý khi xây dựng và trình Đề án sắp xếp đơn vị hành chính giai đoạn 2023-2025;

Căn cứ Nghị quyết số 01/NQ-HĐND ngày 03/5/2024 của Hội đồng nhân dân phường Phú Hải; Nghị quyết số 09/NQ-HĐND ngày 03/5/2024 của Hội đồng nhân dân Xã Quang Phú và Nghị quyết số 60/NQ-HĐND ngày 03/5/2024 của Hội đồng nhân dân xã Đức Ninh về việc đề nghị không sắp xếp đơn vị hành chính cấp xã do yếu tố đặc thù theo quy định tại Điều 3 Nghị quyết số 35/2023/UBTVQH15.

Thành phố Đồng Hới có 03 đơn vị hành chính cấp xã thuộc diện phải sắp xếp giai đoạn 2023-2025, bao gồm:

- Phường Phú Hải và xã Quang Phú, là đơn vị hành chính cấp xã đồng thời có diện tích tự nhiên và quy mô dân số dưới 70% theo tiêu chuẩn quy định.

- Xã Đức Ninh, là đơn vị hành chính cấp xã đồng thời có diện tích tự nhiên dưới 20% và quy mô dân số dưới 300% theo tiêu chuẩn quy định⁽¹⁾.

¹ Căn cứ Điều 3, Điều 8 Nghị quyết 1211/2016/UBTVQH13 ngày 25/5/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về tiêu chuẩn của đơn vị hành chính và phân loại đơn vị hành chính, quy định tiêu chuẩn về diện tích tự nhiên: 5,5 km² đối với phường và 30 km² đối với xã; tiêu chuẩn về dân số: 7000 người đối với phường và 8000 người đối với xã. Trong đó:

1. Xã Quang Phú: Diện tích tự nhiên: 3,22 km² đạt 10,7% so với quy định Quy mô dân số: 3.818 người đạt 47,7% so với quy định.

Đối chiếu với các văn bản quy định và quy định tại Nghị quyết số 35/2023/UBTVQH15 ngày 12/7/2023 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về việc sắp xếp đơn vị hành chính cấp huyện, cấp xã giai đoạn 2023-2030. UBND thành phố xin ý kiến Hội đồng nhân thành phố cho chủ trương về việc chưa thực hiện việc sắp xếp đơn vị hành chính đối với 03 xã, phường trên với các lý do sau:

1. Xã Quang Phú:

Xã Quang Phú là đơn vị có vị trí trọng điểm về quốc phòng theo quy định tại Điểm c, khoản 1, Điều 3 Nghị quyết số 35/2023/UBTVQH15 ngày 12/7/2023 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về việc sắp xếp đơn vị hành chính cấp huyện, cấp xã giai đoạn 2023-2030. Được công nhận tại Quyết định số 2414/QĐ-BQP ngày 01/7/2022 của Bộ Quốc phòng về việc công nhận xã, phường, thị trấn trọng điểm về quốc phòng.

Xã Quang Phú hôm nay là thôn Phú Hội thuộc xã Lộc Ninh trước đây. Nằm án ngữ phía đông bắc Đồng Hới, là nơi tập trung, trung chuyển bộ đội, vũ khí, lương thực thuộc tuyến chi viện cho chiến trường miền Nam theo quốc lộ 1A. Lộc Ninh có sân bay Hữu Cung, Trạm Ra-đa... trở thành tọa độ bắn phá thường xuyên của máy bay, tàu chiến Mỹ. Vào năm 1964, trước những bước leo thang, mở rộng chiến tranh phá hoại miền Bắc của đế quốc Mỹ, tỉnh Quảng Bình đã tiến hành xây dựng tuyến phòng thủ chạy dài ven biển từ đèo Ngang đến Hạ Cờ với các trận địa pháo 85 ly nòng dài, trong đó có xã Quang Phú. Đầu năm 1968, Tỉnh đội Quảng Bình quyết định điều Đại đội 10 pháo binh về chiếm lĩnh trận địa, sẵn sàng đánh trả tàu chiến Mỹ xâm nhập vùng biển Quang Phú.

Trong quyết tâm tác chiến của thành phố, Quang phú dự kiến là nơi trọng điểm địch bắn phá hoả lực, đổ bộ đường biển, đánh chiếm đường bộ với mục tiêu của địch là đánh chiếm sân bay và trung tâm thành phố (nếu tác chiến xảy ra) nên đòi hỏi lãnh đạo địa phương phải khẩn trương sử dụng “4 tại chỗ” khi địa phương chuyển vào các trạng thái sẵn sàng chiến đấu (Chốt chiến đấu). Do đó việc sắp xếp xã Quang Phú với một đơn vị hành chính khác sẽ mở rộng quy mô diện tích, làm ảnh hưởng đến các phương án tác chiến đã nêu ở trên.

Quang Phú là đơn vị hành chính trên tuyến biên giới biển, quản lý bờ biển có chiều dài 4,7km, toàn xã có 1038 hộ, với hơn 3000 nhân khẩu, ngành nghề chủ yếu là đánh bắt hải sản và chế biến hậu cần hải sản. Có lực lượng người lao động và phương tiện hoạt động trên biển đông (điều kiện để bảo vệ biên giới biển từ xa). Là đơn vị dân phòng tuyến biên giới biển với 5 Tổ dân quân tại chỗ, 5 tổ dân quân bình chủng, 01 trung đội ĐKZ, 01 trung đội dân quân cơ động với hơn 100 dân quân; trên địa bàn được bố trí trận địa chính, dự bị của Đại đội pháo phòng không 37mm Nữ dân quân thường trực và phần đa số dân quân không thường trực.

2. Phường Phú Hải: Diện tích tự nhiên: 3,12 km² đạt 58,9% so với quy định Quy mô dân số: 4.323 người đạt 61,8% so với quy định.

3. Xã Đức Ninh: Diện tích tự nhiên: 5,56 km² đạt 18,5% so với quy định Quy mô dân số: 10.010 người đạt 126,8% so với quy định.

Công tác bảo vệ quốc phòng, an ninh ở các vùng cửa sông, biển có vị trí chiến lược quan trọng. Với những đặc điểm nêu trên, khi thực hiện việc sắp xếp xã Quang Phú với bất kỳ một đơn vị hành chính liền kề sẽ làm mất đi tính cơ động tác chiến về quốc phòng đang triển khai tại đây.

2. Phường Phú Hải:

Phường Phú Hải có yếu tố đặc thù theo quy định tại Điều c, khoản 1, Điều 3 Nghị quyết số 35/2023/UBTVQH15 ngày 12/7/2023 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về việc sắp xếp đơn vị hành chính cấp huyện, cấp xã giai đoạn 2023-2030 như sau:

Phường Phú Hải ở cách cửa biển Nhật Lệ khoảng hơn 3km. Bề mặt đất đai bằng phẳng, với gần một phần ba diện tích mặt nước. Là đơn vị hành chính có vị trí biệt lập đối với các đơn vị hành chính khác, cụ thể: Phía Bắc giáp phường Đồng Hải cắt bởi sông Lũy Thầy, sông Nhật Lệ; phía Tây giáp phường Đức Ninh Đông cắt bởi sông Lũy Thầy; Phía đông giáp xã Bảo Ninh Ninh cắt bởi sông Nhật Lệ; Phía nam giáp với xã Lương Ninh huyện Quảng Ninh. Phường Phú Hải với vị trí địa lý đặc biệt, ba phía là sông nước (sông Nhật Lệ và sông Lũy Thầy bao quanh phường ba phía đông, bắc và tây) chỉ có phía nam của phường Phú Hải là giáp đất liền (xã Lương Ninh, huyện Quảng Ninh). Do vị thế tự nhiên tạo ra, mảnh đất Phú Hải như một tam giác lớn nằm lọt giữa hai con sông.

Với đặc điểm có vị trí biệt lập so với các đơn vị hành chính khác nên đơn vị hành chính liền kề phù hợp để sắp xếp đơn vị hành chính đối với phường Phú Hải là phường Đồng Hải (chia cắt bởi sông Lũy Thầy) và chỉ được kết nối duy nhất qua 1 cây cầu (Cầu Dài) trên tuyến đường Quốc lộ 1A. Do chỉ có điểm tiếp nối là Cầu Dài nên giao thông đi lại nội phường (nếu sắp xếp) sẽ không được thuận lợi, làm ảnh hưởng đến sự phát triển kinh tế - xã hội và an ninh trên địa bàn phường.

Bên cạnh đó phường Đồng Hải là đơn vị đã được sắp xếp trong giai đoạn 2019-2021 (trên cơ sở sáp nhập phường Đồng Mỹ và phường Hải Đình theo Nghị quyết số 862/NQ-UBTVQH14 ngày 10/01/2020 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về việc sắp xếp các đơn vị hành chính cấp xã thuộc tỉnh Quảng Bình) nên không thực hiện sắp xếp trong giai đoạn này (căn cứ theo Khoản 2, Điều 3 Nghị quyết số 35/2023/UBTVQH15 ngày 12/7/2023 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về việc sắp xếp đơn vị hành chính cấp huyện, cấp xã giai đoạn 2023-2030).

3. Xã Đức Ninh

Đức Ninh là xã có cơ sở hạ tầng được đầu tư đồng bộ và hiện đại, qua rà soát các tiêu chí cơ bản đáp ứng đủ điều kiện để xã Đức Ninh trở thành đơn vị hành chính đô thị (thành lập phường) thuộc thành phố, cụ thể: Diện tích tự nhiên 5,56 km² (quy định 5,5 km²), dân số 10.143 người (quy định 7.000 người) và các tiêu chuẩn về cơ cấu và trình độ phát triển kinh tế (6/6 tiêu chí); Hệ thống cơ sở hạ tầng đô thị đạt theo quy định (13/13 tiêu chí).

Bên cạnh đó, xã Đức Ninh đã được UBND thành phố lập quy hoạch phân khu tỉ lệ 1/200 toàn xã, các khu đất ở đã tổ chức đấu giá và triển khai xây dựng với 830 lô đất ở ứng với thêm 3320 nhân khẩu khi đó dân số xã dự kiến sẽ là 13.334 nhân khẩu, đến năm 2025 dân số toàn xã ước tính là 14.139 nhân khẩu. Theo quy hoạch phân khu trong những năm tiếp theo dân số xã Đức Ninh sẽ phát triển nhanh do địa bàn xã sát với trung tâm thành phố Đồng Hới được quy hoạch các khu đô thị nên dân số dự báo tăng nhanh trong những năm tiếp theo.

Căn cứ Kế hoạch số 1114/KH-UBND ngày 09/6/2023 của UBND tỉnh Quảng Bình về thực hiện Chương trình hành động số 14-CTr/TU ngày 18/7/2022 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy thực hiện Nghị quyết số 06/NQ-TW ngày 24/01/2022 của Bộ Chính trị về quy hoạch, xây dựng, quản lý và phát triển bền vững đô thị Việt Nam đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045 và Công văn số 2132/SXD-ĐTHT&KTXD ngày 17/8/2023 của Sở Xây dựng tỉnh Quảng Bình về việc nghiên cứu thực hiện đồng bộ việc thành lập mới các phường với việc sắp xếp các đơn vị hành chính cấp xã giai đoạn 2023-2025, xã Đức Ninh có các điều kiện để bổ sung quy hoạch đô thị thành phường giai đoạn 2023-2025. Hiện nay trong Đồ án quy hoạch chung thành phố Đồng Hới và vùng phụ cận đã được HĐND tỉnh thông qua tại Nghị quyết số 104/NQ-NQHĐND ngày 10/12/2022 về việc thông qua Đồ án điều chỉnh quy hoạch chung xây dựng thành phố Đồng Hới và vùng phụ cận đến năm 2045, tỷ lệ 1/10.000, đã định hướng Đức Ninh là khu vực nội thị. Hiện nay UBND thành phố Đồng Hới đang trình các cấp có thẩm quyền phê duyệt quy hoạch phân khu cho xã Đức Ninh.

UBND thành phố kính đề nghị Hội đồng nhân dân thành phố quan tâm, xem xét./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- CT, các PCT UBND TP (b/c);
- Lưu: VT, NV.

**TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
CHỦ TỊCH**

Hoàng Ngọc Đan